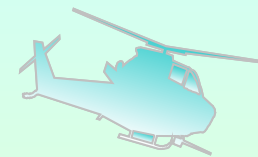

ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
КАФЕДРА ВТІ

**Предмет: Тактика радіотехнічних військ
(ТРС)**

**Тема 4: Підготовка радіотехнічних
підрозділів до бойового застосування.**

**Заняття 3 : Пересування (маневр)
радіотехнічних підрозділів. .**

Питання контролю:

1. Вимоги до бойових позицій радіотехнічних підрозділів.

Основні позиції радіотехнічних підрозділів вибираються, як правило, з урахуванням вимог, до позицій РЛС, апаратури КЗА і засобів зв'язку, які знаходяться на озброєнні підрозділів не ближче 5-10 км. від Державного кордону України (лінія фронту), великих адміністративних, промислових об'єктів, аеродромів і позицій зенітних ракетних дивізіонів.

Обрані основні позиції повинні:

забезпечувати повну реалізацію тактико-технічних можливостей РЛС, КЗА і засобів зв'язку;

виключити взаємне екранування розгорнутих РЛС у відповідальному секторі і можливість їх одночасного виходу з ладу при застосуванні противником звичайних засобів ураження;

забезпечувати маскування і інженерне обладнання з використанням захисних властивостей місцевості;

надійність безпосереднього прикриття і наземної оборони;

електромагнітну сумісність РЛС і засобів зв'язку;

можливість пересування на знову призначені позиції;

необхідне віддалення основної позиції від постійних ліній зв'язку і електропередач.

Питання контролю:

2. Хибні та запасні позиції радіотехнічних підрозділів.

Хибні позиції радіотехнічних підрозділів призначені для дезінформації противника щодо бойового порядку і складу радіотехнічних з'єднань, підрозділів і зниження імовірності нанесення удару по основній позиції.

Вони обладнуються на відстані не менше 1 км. від основних позицій. На хибних позиціях розгортаються елементи, що випромінюють, макети РЛС і засобів зв'язку та інші елементи бойового порядку радіотехнічного підрозділу. Кількість хибних позицій визначається виходячи з тактичної доцільності.

Досвід локальних конфліктів засвідчив, що найбільшої ефективності досягали ті хибні позиції, які мали загальне прикриття з бойової позиції.

Для створення резервного (прихованого) РЛП в рлр можуть облаштуватися позиції резервних радіолокаційних взводів на відстані 800-2000 м від основних. На них розгортаються РЛС з радіовисотомірами та засобами зв'язку.

Запасні позиції радіотехнічних підрозділів вибираються на відстані не менше 5 км. від основних позицій і призначені для висування на них підрозділів як при підготовці, так і в ході бойових дій. Для кожного підрозділу завчасно вибираються дві-три запасні позиції, проводиться їх топогеодезична перевірка і обробка. Одна з запасних позицій обладнується в інженерному відношенні.

Питання контролю:

3. Перерахувати елементи бойового порядку РТ підрозділу.

Бойовий порядок роти містить у собі такі елементи :

командний пункт (КП) роти;

позиції РЛК (РЛС);

передавальний та приймальний радіопункти;

електростанції;

пост візуального спостереження (ПВС);

позиція зенітно-кулеметної установки (ЗКУ) або ПЗРК;

сховища для особового складу і сімей

військовослужбовців;

укриття для техніки, інженерні споруди для охорони і оборони роти;

2-3 запасні і 1-2 хибні позиції.

Предмет: Тактика радіотехнічних військ (ТПС)

**Тема 4: Підготовка радіотехнічних підрозділів
до бойового застосування.**

**Заняття 3 : Пересування (маневр)
радіотехнічних підрозділів.**

Навчальні питання :

1.Загальні положення.

2.Зміст рішення командира радіотехнічного підрозділу на пересування.

3.Вибір та розрахунок маршруту руху.

Перше питання:

Загальні положення.

Пересування військ – це їх переміщення із одного району в інший своїм ходом (маршем), залізничним, повітряним, морським, річковим транспортом, або комбінованим способом.

ПЕРЕСУВАННЯ ВІЙСЬК ПОДІЛЯЮТЬСЯ:

За метою:

- для створення угруповань;
- посилення угруповань;
- нарощування зусиль;
- виводу військ з під ударів противника.

За напрямком:

- з тилу до фронту;
- від фронту у тил;
- вздовж фронту.

За масштабом:

- стратегічні;
- оперативні;
- тактичні.

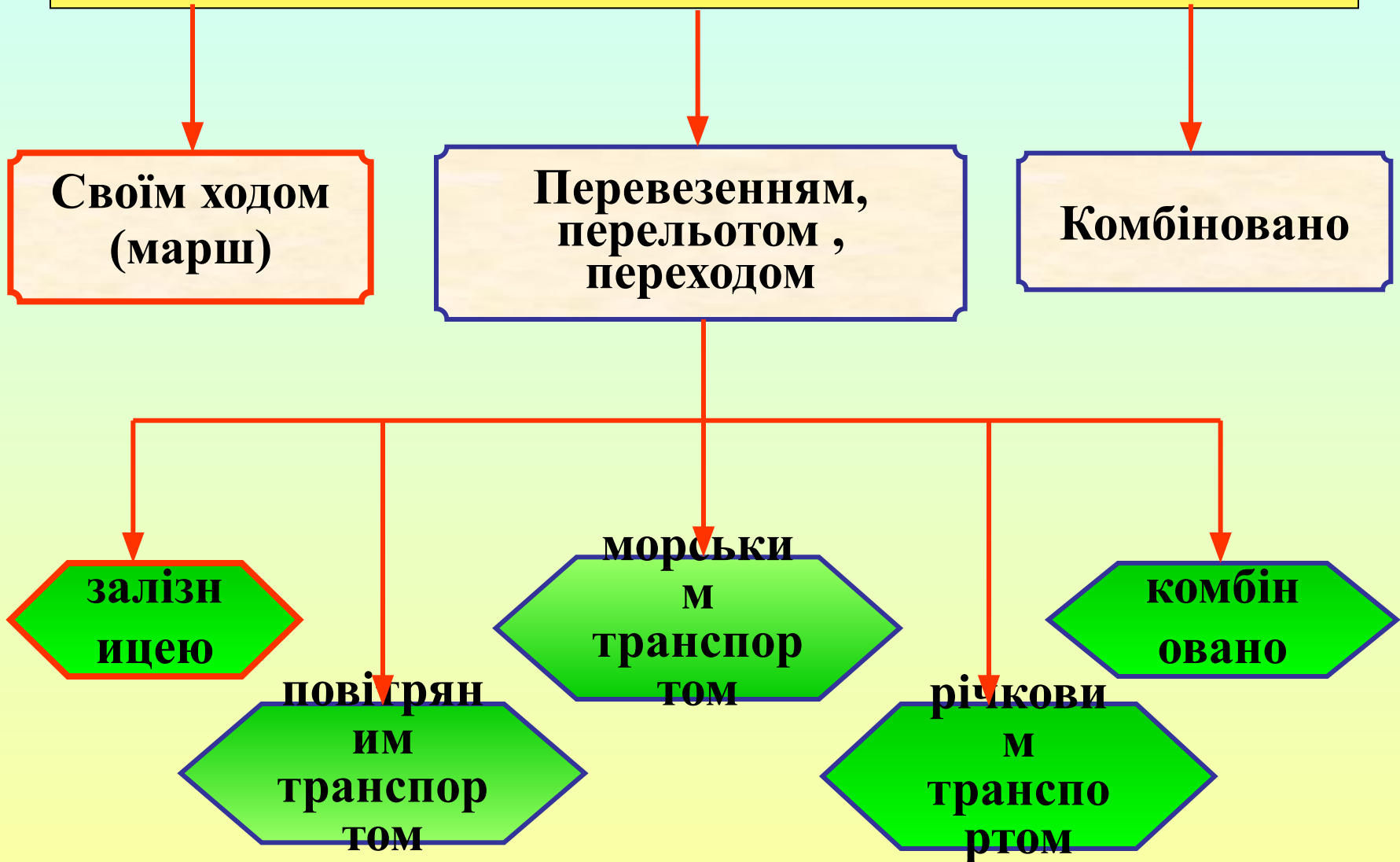
За часом:

- у мирний час;
- з початком війни;
- у ході війни.

За умовами:

- вдень;
- вночі;
- в умовах обмеженої видимості.

ПЕРЕСУВАННЯ ВІЙСЬК ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ:

Основним способом пересування є марш. Це пересування військ в колонах своїм ходом - на штатній техніці або в пішому порядку по дорогах і колонним шляхам.

Перевезення на важких автопоїздах є новим способом пересування військ. Цим способом перевозяться на вантажних причепах чи трейлерах ті підрозділи, що мають в складі озброєння важку бронетанкову, інженерну або іншу техніку з малим запасом ходу і низькою швидкістю руху.

Перевезення залізничним транспортом має суттєве значення при переміщенні військ на значні відстані. Зберігаються сили особового складу, запобігається знос озброєння і техніки. Забезпечується також швидкість пересування військ незалежно від пори року і фізичного стану особового складу до початку перевезення.

Перевезення водним (морським, річним) транспортом забезпечує практично всі ті переваги, що і при перевезенні залізницею, крім того є фактично єдиним способом доставки військ, озброєння і техніки на острови, ізольовані ділянки узбережжя, а також при здійсненні маневру на приморських напрямках і повздовж судоходних рік.

Перевезення повітряним транспортом в сучасних умовах знаходить широкого застосування. Забезпечується швидке пересування військ на значні відстані. Не залежить від дорожньої мережі і застосовується не тільки для оперативного пересування, а й для висадки їх в тил ворога.

Комбіноване пересування - таке переміщення військ з одного району в інший, або на вказаний рубіж, при якому суміщаються різноманітні способи перевезення. В одних випадках можуть застосовуватись різні способи пересування одночасно, в інших - способи пересування чергуються, послідовно змінюються. При цьому можуть використовуватися всі або тільки деякі види транспорту.

Пересування в РТВ звичайно виконується частиною сил та засобів, або ж по чергово (в дві або більше черги) і вирішує наступні завдання:

а) радіотехнічними батальйонами (ротами):

підсилення угруповання РТВ на основних напрямках в районах бойових дій ЗРВ та ВА;

відновлення боєздатності угруповання РТВ, порушеної в результаті ударів противника;

збільшення угруповання РТВ слідом за наступаючими військами фронту;

вивід підрозділів з-під ударів противника для збереження їх боєздатності.

б) радіолокаційними взводами:

зниження нижньої межі радіолокаційного поля угруповання РТВ на встановлених напрямках (рубежах);

підсилення угруповання РТВ в районах бойових дій ЗРВ та ВА;

відновлення боєздатності радіотехнічних підрозділів та інші задачі, що виникають в ході бойового застосування.

Друге питання:

Зміст рішення командира радіотехнічного підрозділу на пересування.

ПІДГОТОВКА ПЕРЕСУВАННЯ

ВКЛЮЧАЄ :

Організацію пересування:

розробку і прийняття рішення

проведення рекогносцировки

доведення завдань до підлеглих

планування пересування

організацію ППО

організацію взаємодії і управління

організацію всебічного забезпечення

Підготовку підрозділу до пересування

Підготовку маршрутів руху

Контроль готовності до пересування

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОБОТИ КОМАНДИРА ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕСУВАННЯ (МАРШУ)

Командир підписує донесення про отримання завдання

Усвідомлює завдання

Визначає першочергові заходи які необхідно провести негайно і затверджує розрахунок часу

Оцінює обстановку.

Приймає та затверджує рішення (формулює задум; визначає завдання підлеглим; відпрацьовує основи взаємодії та управління; визначає заходи з всебічного забезпечення; визначає час готовності до маршу);

Доповідає старшому начальнику рішення.

Організує ПШО, взаємодію, управління та всебічне забезпечення

Ставить завдання підлеглим

Керує процесом планування маршу

Організує підготовку підрозділу та маршрутів руху

**Усвідомлюючи завдання та оцінюючи
обстановку командир :**

**Вивчає по карті
маршрут руху,
протяжність,
прохідність, умови
здійснення маршу**

**Оцінює маршові
можливості штатних
та приданих
підрозділів**

**Оцінює характер
місцевості, умови
захисту і маскуванню
в районах**

**Прогнозує рубежі і час
можливої зустрічі з
противником, до яких
дій бути готовим**

**Визначає допустимі
швидкості руху,
дистанції між
машинами**

**Визначає обсяг
інженерного
устаткування районів
розгортання**

**Визначає місця і час
привалів, час і
порядок
дозаправлення
техніки,
харчування ОС**

**Розраховує час руху
по ділянках маршруту**

**Визначає порядок
спостереження та
підтримання зв'язку**

У задумі на марш командир визначає:

**Побудову
похідного
порядку**

**Склад, завдання
та віддалення
похідної охорони**

**Швидкість
руху та
дістанції між
машинами**

**Порядок
відбиття ударів
ЗПН і захист від
ВТЗ**

**Порядок дій
розвіддозору**

**Порядок подолання
великих водних
перешкод, гірських
хребтів, районів
руйнувань і зон
зараження**

**Побудову бойового
порядку та вид
маневру при
зустрічі з
противником**

РІШЕННЯ НА МАРШ

**В РІШЕННІ
ВИЗНАЧАЄТЬСЯ:**

Задум маршу

Завдання підлеглим

Основи взаємодії

**Основи управління
підлеглими**

**Завдання з основних
видів забезпечення та
захисту підрозділу**

Час готовності до маршу

Бойовий наказ на марш включає

1 Відомості про повітряного противника.

2 Завдання сусідів.

3 Завдання підрозділу: маршрут руху, місце в похідному порядку, район призначення, час прибуття в район, до яких дій бути готовим, вихідний пункт, пункти регулювання і час їх проходження, місця і час привалів, задум на марш.

4 НАКАЗУЮ:

А) Розвіддозору - склад, бойове завдання, час проходження ВП та ПР, порядок доповіді про обстановку;

Б) Зенітному підрозділу - завдання, порядок бойового чергування та ведення вогню по повітряним і наземним цілям;

В) Технічному замиканню - завдання на марш, місце в похідній колоні;

5 місця та порядок дозаправлення паливом

6 час готовності до маршу;

7 порядок спостереження і зв'язку на марші, місце командира підрозділу та заступника.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕБІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Організація ППО

Організація розвідки

Організація похідної охорони

Організація захисту від ВТЗ, ЗМУ, сигнали оповіщення

Організація інженерного забезпечення

Організація хімічного забезпечення

Заходи дотримання режиму світлового, звукового та теплового маскування, поведінки ОС.

Час, місце й обсяг ТО, порядок евакуації та ремонту ОВТ, розміри та строки створення запасів, боєприпасів, ПММ, продовольства, медичного майна та інших МТЗ, норми витрат, порядок поповнення, організація харчування.

Під час підготовки до пересування (маршу):

Третє питання:

Вибір та розрахунок маршруту руху.

МАРШ – організоване пересування військ у колонах на транспортних засобах, бойових машинах або в пішому порядку з метою виходу до встановленого часу в призначений район або на вказаний рубіж в повній бойовій готовності до виконання бойового завдання.

Показники маршу

**Протяжність маршруту в км.
(від ВП до дальнього пункту району розгортання)**

**Тривалість маршу в годинах чи добах
(від часу проходження ВП до повного розгортання в районі)**

Кількість маршрутів, що виділяються

Середня величина добового переходу (км)

Маршова швидкість руху військ (км/год)

Розрахунок маршу полягає у визначенні часу на рух, відпочинок і проходження похідними колонами підрозділів вихідного пункту та пунктів регулювання.

Для розрахунку маршу необхідні дані беруться:

Із розпорядження командира частини будуть відомі:

- 1) новий район розгортання підрозділу;**
- 2) час виходу в цей район;**
- 3) протяжність маршруту;**
- 4) час готовності до пересування;**
- 5) до яких дій треба бути готовим;**
- 6) основні заходи з підготовки підрозділу до маршу;**
- 7) способи доведення завдань до підрозділів.**

Незалежно від способу пересування підрозділ повинен прибути в зазначений район своєчасно і в повному складі, зберігши при цьому свою боєздатність.

Це досягається:

- **своєчасною рекогносцировкою позиції;**
- **ретельним плануванням пересування;**
- **організацією надійної протиповітряної і наземної оборони;**
- **проведенням заходів з усіх видів забезпечення;**
- **твердим та стійким управлінням в ході пересування.**

Із замислу командира підрозділу буде відомо:

- 1) побудова похідного порядку;
- 2) побудова бойового порядку під час нападу повітряного противником;
- 3) вихідний пункт;
- 4) пункти регулювання руху;
- 5) райони привалів та їх тривалість.

Вихідними даними, що готуються є:

- 1) величина переходу;
- 2) швидкості руху на ділянках маршруту;
- 3) середня швидкість руху;
- 4) розрахунок глибини похідного порядку.
- 5) кількість одиниць військової техніки, габаритні розміри озброєння, військової техніки і майна в підрозділах, що перевозяться;
- б) норми розміщення людей, озброєння, військової техніки та майна.

Для здійснення маршу радіолокаційна рота (взвод) шикується в похідну колону.

Порядок слідування в колоні наступний:

1. Розвідувальний дозор;

2. Головні сили (основна колона):

- командний пункт (начальник колони знаходиться в головній машині основної колони);
 - взвод зв'язку;
 - радіолокаційний взвод;
 - господарча частина;
3. Технічне замикання (в хвості колони).

Рота проводить марш однією колоною як правило вночі, або в умовах недостатньої видимості. При необхідності роті (взводу) надаються тягачі та інші транспортні засоби.

Розміщення зенітно-кулеметних установок (комплексів) повинно забезпечувати безпосереднє прикриття колони від ударів повітряного противника з різних напрямків.

Розвідувальний дозор слідує в автомобілях попереду колони на відстані, що забезпечує надійний радіозв'язок з колоною (3 - 5 км).

Задачі розвідувального дозору:

- розвідка маршруту;
- визначення придатності доріг для руху колони;
- вибір об'їзних шляхів;
- встановлення проходів в завалах;
- проведення радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної) розвідки;
- встановлення видимих сигналів (табельні знаки загородження) і обмежень (встановлюються регулювальники) для вказування на важко прохідні і забруднені ділянки, проїзні шляхи.

Про результати розвідки і проходження встановлених орієнтирів командир розвідувального дозору доповідає командирі батальйону, роти, взводу.

Для забезпечення технічної допомоги автомобілям, що вийшли з ладу організується технічне замикання, в склад якого виділяється автомобіль-тягач із запасними частинами, який слідує в хвості колони.

Дальність добового переходу роти (взводу) під час маршу на великі відстані становить 200-300 км. Швидкість переходу залежить від стану доріг, погоди, пори року та доби.

Середня швидкість пересування вночі становить 15 - 20 км/год, вдень —30-40 км/год. При проходженні важких ділянок швидкість може бути знижена до 5-10 км/год.

Дистанція між автомобілями в колоні роти (взводу) залежить від швидкості руху, умов видимості і встановлюється в межах 50-100 м.

В нічний час рух автомобілів під час маршу здійснюється з затемненими фарами або з використанням приладів нічного бачення. На борти автомобілів і на кабіни причепів наносяться знаки, які добре можна розрізнити в темряві.

Забруднені ділянки місцевості обходять, а у випадку неможливості обходу долаються на максимальній швидкості з використанням індивідуальних засобів захисту. Після подолання забруднених ділянок проводиться часткова спеціальна обробка (на марші) і повна спеціальна обробка-звичайно під час денного (нічного) відпочинку або на великих привалах.

Для збереження сил особового складу, перевірки стану транспортних засобів, їх технічного обслуговування і усунення неполадок призначають **малі і великі привали, денний (нічний) відпочинок.**

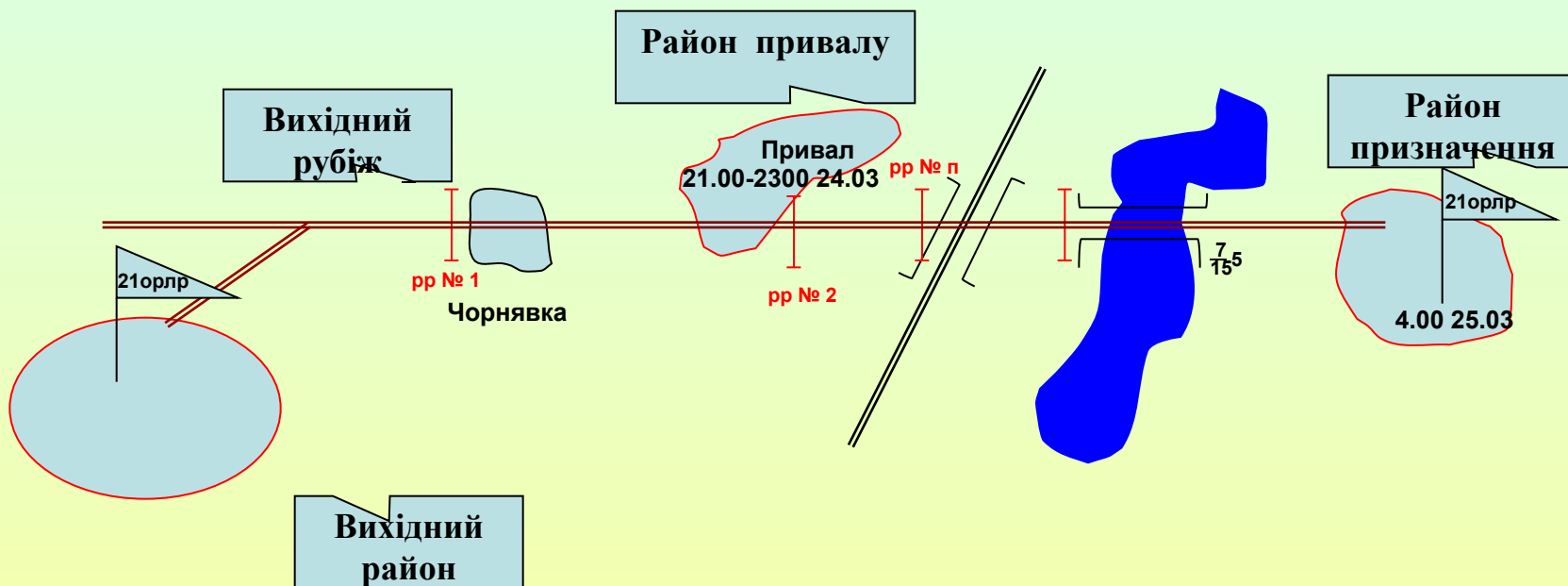
Малі привали (на протязі 20-30 хв.) призначаються через кожні 2-3 год. руху, великі (на протязі 2-4 год.)-на початку другої половини добового переходу. Під час руху вночі і взимку великі привали не призначаються.

На малих привалах шикування колони не порушується, автомобілі зупиняються на правому узбіччі дороги на дистанціях, встановлених командиром, але не більше 10 м. Постійно підтримується зв'язок з КП, здійснюється візуальне спостереження. Розрахунок зенітно-кулеметної установки (переносного зенітно-ракетного комплексу) знаходиться в готовності до відбиття нападу повітряного противника.

На великому привалі і в районі денного (нічного) відпочинку колона розташовується у вказаному місті, використовуючи захисні властивості місцевості. Командир батальйону, роти, взводу повинен організувати охорону, маскування і технічне обслуговування автомобілів. Розрахунок зенітно-кулеметної установки (комплексу) знаходиться в готовності до відбиття нападу повітряного противника.

Про прибуття в зазначений район командир батальйону, роти, взводу повинен доповісти на ВКП, виставити пункт спостереження, організувати охорону та оборону і віддати усний бойовий наказ про розгортання батальйону, роти, взводу для виконання бойової задачі.

Маршрут руху радіотехнічного підрозділу

Підсумковий час для здійснення маршу

(маневру) визначається:

$$t_{зм} = D_m / V_k + t_{зг} + t_{бг}$$

де, D_m – протяжність маршруту, км;

V_k – швидкість пересування колони на маршруті, км/год;

$t_{зг}$ – час згортання і шикування у похідний порядок, год;

$t_{бг}$ – час розгортання в новому районі бойовий порядок, включення техніки і проведення ФК год;

Зміст бойових документів радіотехнічного підрозділу

Загальні правила оформлення документів бойового управління

Залежно від змісту та призначення оперативні (бойові) документи поділяються на три види:

- документи з управління військами – плануючі та директивні (рішення, плани, оперативні директиви, бойові накази та розпорядження, робочі карти та ін.);
- звітно-інформаційні документи – донесення, зведення, інформації та повідомлення, звіти, журнали бойових дій, звітні карти та ін.;
- довідкові документи – розрахунки, відомості, таблиці, схеми, довідки, описи та ін.

За формою виконання оперативні (бойові) документи бувають текстовими (письмовими, друкованими), графічними, табличними. Вони можуть опрацьовуватися без застосування технічних засобів або за їх допомогою на папері, кальці, топографічних (спеціальних) картах, фотознімках, а також можуть фіксуватися на проміжних носіях.

Кожен бойовий документ повинен мати службовий заголовок і підпис із зазначенням посади, військового звання і прізвища особи, яка підписала документ. У заголовку письмового бойового документа крім найменування документа вказується порядковий номер документа, місце пункту управління, час і дата його складання (підпису), масштаб і рік видання карти, за якою документ розроблений.

Графічні документи розробляються на картах встановлених розмірів і масштабу, прозорому (кальці) та непрозорому папері, а в електронному вигляді – з використанням ПЕОМ.

Для нанесення обстановки на карту використовуються умовні позначки.

Розробляючи графічні документи, необхідно дотримуватись таких правил:

- дані обстановки наносяться тонкими лініями і встановленими умовними знаками, не забиваючи топографічної основи карти (схеми) і підписів на ній;
- червоним кольором наносяться положення, завдання і дії своїх військ, пункти управління (крім вказаних у наступному пункті), а також розмежувальні лінії, тилові межі, зони ураження зенітних ракетних та зенітних артилерійських підрозділів;
- чорним кольором наноситься положення, завдання і дії ракетних військ і артилерії, зенітних ракетних військ і зенітної артилерії, командні пункти з'єднань та частин Повітряних Сил, ракетних військ та артилерії, з'єднань та частин інженерних військ, військ РХБЗ, військ зв'язку, радіотехнічних, залізничних, трубопровідних військ, РЕБ, радіорозвідки, технічного забезпечення, інженерно-аеродромних, топогеодезичних, гідрометеорологічних частин та підрозділів, їх пункти управління; всі формуляри, службові заголовки, таблиці та їх зміст за свої війська;

- **синім кольором наноситься положення, завдання і дії військ (сил) противника, а також всі пояснювальні підписи, формуляри, таблиці із застосуванням умовних позначок і скорочень, які прийняті в Збройних Силах України;**
- **коричневим кольором наноситься положення і дії військ (сил) суміжних з Україною держав, які на час оформлення документа не є вірогідним противником, а також всі пояснювальні підписи, формуляри, таблиці із застосуванням умовних позначок і скорочень, які прийняті в Збройних Силах України, крім цього, маршрути висунення своїх військ і проходи в гірських хребтах;**
- **зеленим кольором наносяться демонстраційні, імітаційні дії своїх військ (сил), заходи щодо дезінформації, а також удавані райони, об'єкти, рубежі з позначенням їх буквою “у”;**

- **жовтим кольором підтушовуються (затушовуються) розмежувальні лінії, а також підприємства атомної та хімічної промисловості, надписи населених пунктів, які відображають завдання військ (сил);**
- **зеленим кольором різноманітних відтінків підтушовуються (затушовуються) положення та завдання військ прикриття державного кордону, пункти управління Державної прикордонної служби України;**
- **світло-коричневим кольором підтушовується положення військ (сил) суміжних держав, які не є вірогідним противником.**

У радіотехнічних підрозділах розробляються такі бойові документи:

- **робоча карта командира батальйону (*орлр, орлв*);**
- **план передислокації радіолокаційної роти (*орлв*) на резервну позицію (запасну позицію);**
- **план безпосереднього прикриття і наземної оборони батальйону (*орлр, орлв*).**

Четверте питання : Оформлення рішення командира радіотехнічного підрозділу на пересування.

Маневр радіотехнічних підрозділів виконується у відповідності з розробленим планом переводу на нову позицію, в якому визначається:

- особовий склад;**
- озброєння;**
- транспорт;**
- майно;**
- бойова документація;**
- послідовність згортання і передислокації РЛК;**
- засоби зв'язку і АСУ;**
- місце КП; організація зв'язку з ВКП під час передислокації і після прибуття на нову позицію; маршрути слідування; побудова похідної колони і місце командира дѣри марші.**

План переходу на нову позицію виконується на карті масштабу 1:50000 і затверджується командиром бригади. В залежності від обставин плани переходу (маневру) можуть відпрацьовуватися як завчасно, так і безпосередньо з отриманням задачі на маневр. На карту наносяться :

- маршрут руху;
- можливі об'їзди;
- вихідний пункт і райони привалів;
- пункт призначення;
- похідний порядок;
- рубежі регулювання руху.

На маршруті руху відображаються пункти всіх міністерств і відомств, з яких можна передавати повідомлення на КП ртбр, роти. Крім того у вигляді таблиць відображаються:

- розрахунок часу на згортання і шикування колони;**
- час проходження вихідного і кінцевого пунктів;**
- рубежі регулювання руху;**
- час розгортання на новій позиції.**

На окремій таблиці відображаються :

- кількість основних матеріальних запасів, що перевозяться на нову позицію;**
- сигнали управління.**

ЛІТЕРАТУРА:

- 1. Довідник протиповітряної оборони, К, МОУ, 2003р. (стор. 191 – 194).**
- 2. Ф.К Неупокоев “Противовоздушный бой”, М, 1989р. (стор. 225-240)**